

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas
Psalmorvm Decades**

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Timor domini sanctus, permanens in seculum seculi, Iudicia domini uera
iustificata in semetipsa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

IN PSALMVM XVIII.

419

uita & innumera
imo illo hono
dum openis
orem praecep
osiflma & ele
tum, ita ut pro
e esset, summe
ce operum su
t, & nihil non
is excaet, qui
s suas uero cu
cti aliud simu
to habere ele
odem prae
ucunt, nihil
non modo
at: Delectan
tas instatissi
Hi enim ha
endas.

quarimus,
nium fidele
ter euennat
operando &
do de operi
ationem, sed
ut eam im
frustra, do
erari, ac per
fatigari do
enti, & insu
m unicu
finis est le
pera sua &
rum, qui
concupi
quo fa
diplsum
ta fit, ut le
laudare,
peccatum
sapientes
igeret, &
lentientis
luntatem,
isti in lu
dzis,

trit, nisi maiorem fram & peccatum? Sic lex quoque operatur in omnibus hominibus, donec extra uoluntatem eorum est, non est autem in uolunta te eorum, nec uoluntas eorum in ea, donec diligatur, & hoc ametur quod kerpicit.

Timor domini sanctus, permanens in seculum seculi,
Iudicia domini uera iustificata in semetipsa.

Hebreus proprius habet: Timor domini purus seu mundus. Nec hoc dicitur, uel epitheo (ut vulgo sentiunt) quo discernatur a timore seruili, quantu ego dico, sed timor domini simpliciter hic accipitur, pro timore dei, quem titulo laudem, qui in omnibus alijs est impurus, id est habet impurus, Quod facilius intelligimus, si de timore & puritate eius obiectum uerbum hunc dictum accipiemus, ad modum quo de omnibus praedictis disputauimus. Sic enim & lex domini simpliciter accepta, immaculata est, sed non nisi immaculatis, nocenti bus autem est nocens & odibilis. Sic testimoniu domini fidele, pijs, sed impijs, infidele, ita praeceptum domini, electum electis, reprobum autem & abiectionem reprobus, ita & hic, purus referri debet non ad timorem ipsum, sed ad affectum eorum, quibus purus iudicatur, qualis enim quisque est, talis est ei & lex, & quas legis sunt.

Nomini igitur est, Timorem dñi esse purum, ubi hypocrite & ipsi singunt se timere deum & puros esse in timore dñi, cum sint bis impuri, & in corde reue ra cum contemnant. Alij uero impuritatem suam non ignorantes, sentiunt se non timere deum, malentes licere, non timere, eligentes impuritatē cordis sui deum confentis & nō uidentis. Amates uero, oculos illuminatos habentes & deum cognoscentes, uident, q̄ pura res sit timor domini, q̄ nihil negligat, qui timet dominū, & declinet a peccato, delectatur in hac puritate, quia & ipse sic sentit, ut timor exigit, factus concors per omnia.

Queritur autem, unde timor inter leges & praecepta numeretur, & nō potius vel quæ amor. Nescio quid dicam, Conabor tamen. Quia solus amor est, qui legē & ea quæ lex operatur, facit salutaria & bona: Lex autē potissimum suscitat timorem dei, ut Exo. xix. monstratur in filiis Israel corā mōte Sinai & in oībus, qui exactio & communiatrice lege redeit ad cor, & cōpunguntur. Hic timor, quia fons est & extra uoluntatem, sicut & lex quæ eundem suscitavit, id est, non amat, ideo non suo, sed voluntatis uitio impurus est, ubi autē amatus fuerit, purificatur. Tunc enim timer deum, sicut & amans uoluntas desiderat, factus eidem cōcor per omnia. Amor enī delectatur, si deum timeri uideat, id quod lex non solum iubet, sed & facit. Cum ergo hic de timore dei, quem lex suscitat, loquitur, qui amatus, est purus, oditus, est impurus, nō male inter legis nomina censetur, immo & ipse uideatur esse, lex litera, cum reuera litera legis non cognoscatur, nulli tentia conscientia a facie legis & lege quodāmodo in timorem terribilem uera, sicut mons Sinai, figura legis demonstrat.

Decimum, Permanens in aternum. Sicut enim lex per amorem impleta, firmiter in aternū ita & timor elegerat natus, dñi amore imbuitur, aternus fit. Atq̄ ut lex, dum non amat nec impletur, temporalis est, & sepius obliuioni traditur, ita timor quoq̄ nisi ametur, temporalis ad horam manet, & nunq̄ firmus.

M m iiiij nec

nec uetus est. Inde hypocritis illis, timor iste permanet ficta, permanet enim ad horam externa specie. Apud odientes uero, nunquam est nedum permanet, quia nunquam eum in cor admittunt, neque amant & sic timetes deum semper magis & magis contemnunt, unde & magis impuriores sunt, qui enim non uolens timeret, bis contemnit. Amantes uero, quia uolenter timeret, id quod lex praecepit, inzternum & stabiliter timeret & legi per omnia conueniunt.

Vnde decimum, Iudicia domini uera. Hac iudicia intelligi possunt, immo debent, tam ipsa lex, quod id quod efficit in nobis: Sic enim lex domini, iudicium domini uocatur ab officio suo, quia iudicat & damnat carnem, seu ueterem hominem decernit, & ea quae ad mortificandam carnem pertinent, inde & iudicia quocumque recte dicuntur. Vnde si amantes, quae ueterem hominem occidunt, ut legi satis fiat. Nam sicut lex, si non docet, nec intelligitur, ne lex quidem dici debet, & testimonium, si non cognoscitur & sentitur, ne testimonium quidem est, ubi enim non mouetur animus hominis uerbo legis, narrabitur surdo fabula, sicut contingit in hypocritis insensatis, uerbum legis contemnentibus. Ita iudicium, nisi lentitatur in effectu mortificare carnem, nec iudicium dici debet. Quare ut lex, dum terret, timore domini suscitatur, ita dum iudicat, carnem mortificat, recteque sequitur iudicium timore, ut impia carni accidat, quod timeret, timet autem iudicium legis, quo cum iudicata fuerit & mortificata, nouus homo, qui intus est per fidem natus, iudicium istud amat & laudat, fitque iucundum, quod ante in carne erat molestum.

Hypocritae itaque, qui iudicia domini ignorant, omnia tamen simulant, bis uani sunt, dum nunquam ex animo iudicari & humiliari uolunt, omnium tamen se humiliatos & uililimos, & uera iudicia domini iactant. Odientes uero & si uera esse non negant, sibi tamen uera non sunt, quia ueraces per ea non sunt, hoc est iudicari nolunt per ea, nec mortificari, malentes non esse. Amantibus autem, uera intelliguntur & sunt, qui illud Daniel. iiiij. cantant domino: Omnia quae fecisti nobis domine, in uero iudicio fecisti. Non enim percunt quemquam uane & frustra, cum sit in carne semper, quod uere iudicio & morte dignum est, id est, peccatum.

Duodecimum, Iusta in semetipsa. Hebraicum enim uerbum absolutum est etiam deku, id est, iusta sunt. In semetipsa eadem dictio est, que psal. iiiij. In id ipsum, dicitur, In pace in id ipsum, quae collectivae & aggregatae significationis est, ut in semetipsa sit idem, quod omnia simul seu omnia in unum, ut sit sensus: Iudicia domini, iusta sunt omnia, quod dicitur, quia cum sint iudicia uera & habent in carne, quod iudicent, iuste iudicant eam, ac per hoc ipsum, iustificant amantes ea, & qui agnoscunt ea esse iusta. Odientibus uero iniusta sunt, quia nec per ea uolunt iustificari. Hypocritas autem ficte iusta sunt, iustificant enim eos, sed non omnia, quae enim ipsi elegerint, his uolunt iudicari & iustificari.

Id obserua, quod numero plurali, Iudicia dicit, & addit omnia, seu simul ipsa, magnus necesse est amor sit, qui iudicia domini amat, quae multa & uaria sunt, dum abundant passiones Christi in nobis. Deinde omnibus tribuere iusticiam arduum est, Vbi perseveratia amoris indicatur: Sunt sane plurimi, qui unum alii quod iudicium domini, sine murmure portent & iustificant, plures qui multa portent & uaria, sed pauci qui omnia, & quae uelut sine fine augmentant & in id ipsum quotidie cumulantur, cum gaudio & laude portent, hi enim sunt, qui gloriantur in tribulationibus & omne gaudium existimant, cum in tentationes uarias inciderint, id quod uersu sequente docet.

Desiderabilia